

ЧОМУ ЛЕТИЛИ? БО БУЛИ ОКРИЛЕНІ...

Про що писала районна газета чверть століття тому

Літа неблаганно мчать. Не встигнеш натішитися весною — і вже, дивись, літнє рівнодення, а там знову час повертає до осені, зими. Час змінює людей, їхні погляди, прагнення, смаки. Узяти хоча б нашу районну газету. Як би місцеві журналісти не пнулися, проте їм навряд чи вдасться догодити нинішньому вибагливому читачу. Адже тепер у нього вибір широкий. За часи незалежності з'явилося стільки різноманітних видань, що хоч греблю гати. Тут тобі і політика, і еротика, і різні билиці-небилиці. Тому, якщо б хтось сказав, що він зачитується надрукованими в «Гомоні» звітими із сесії районної ради чи колегії райдержадміністрації, то це, погодьтеся, викликало б в оточуючих зовсім неадекватну реакцію. Читачеві сьогодні подавай щось гостреньке і смажене, хай навіть на слабенькому вогні. Йому байдуже, що до газети в значній мірі причетні співзасновники, тобто влада, перед якою колектив має певні зобов'язання. І ці зобов'язання треба виконувати, незважаючи ні на які політичні чи економічні шторми. Втім, так було в усі часи. І скільки б нам не розповідали байок про незалежну пресу, особливо районну, вона була і поки що буде залежною. Якщо не політично, то економічно. Що ж до самого змісту видання, то в даному разі коло для роздумів надто широке. Проте все пізнається в порівнянні. Давайте візьмемо до рук підшивку районної газети за... 1982 рік. Які головні теми піднімала «районка» чверть століття тому?

Насамперед слід зауважити, що «Зоря» (колишня назва газети) виходила три рази у тиждень на чотирьох сторінках формату А3, мала аж 11 тисяч примірників тиражу і «хазяїв» — була органом райкому Компартії України і районної ради народних депутатів Рівненської області.

«Соціальна перебудова села — важливе завдання рад» — під таким заголовком на чільному місці першої сторінки вміщено публікацію, де йдеться про п'яту сесію Верховної Ради Української РСР. У матеріалі, зокрема, зазначається, що «важливою умовою успішного виконання накреслених XXVI з'їздом КПРС завдань соціально-економічного розвитку, здійснення планів соціального перетворення села — складової частини Продовольчої програми — є посилення організаторської ролі Рад, удосконалення їх стилю і методів...»

Значну частину першої сторінки займають матеріали під рубрикою «На порозі хлібозбору». Під матеріалами підписи: Герой Соціалістичної Праці, голова колгоспу Україна Б.Потоцький, бригадир тракторної бригади колгоспу імені І.Франка М.Омельчук, заступник бригадира тракторної бригади колгоспу «Прогрес» Г.Данилюк, комбайнер колгоспу «Вітчизна» М.Яковчук.

Людину, не обізану в тодішніх ідеологічних зворотах, таке авторство могло б здивувати: неуже ці люди справді писали і надсилали до газети свої творіння? Звісно, що ні. Дехто зі згаданих дяків брав до рук ручку хіба що в час зарплати, щоб розписатись у відомості. Думали і писали за них журналісти. Та найбільш кумедне те, що трудящі за свою «творчість» ще й гонорари отримували.

Тодішній перший секретар райкому партії М.Ф.Безкорвайний, чий виступ «Свято братерського єднання» займав цілу друку сторінку, ні на які гонорари, звісно, не претендував. Але в даному разі він має багато спільного із бригадиром тракторної бригади чи комбайнером. Бо, як і вони, не написав

для газети бодай рядка. Такий «дріб'язок», як правило, доручали бійцям із відділу пропаганди і агітації райкому партії.

Про що йдеться в згаданій публікації? Звісно, про здобутки трудівників району, які вони готують до знаменної дати — 60-річчя утворення СРСР: «...нову хвилю трудового і політичного піднесення викликало у трудівників району рішення травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС, прийняття Продовольчої програми СРСР. Нині райком, первинні організації проводять велику організаторську і мобілізуючу роботу по виконанню накреслених завдань...»

Далі коментувати виступу не будемо. Адже нам усім відомі і наслідки Продовольчої програми (ми йшли семимильними кроками до комунізму, а худоба за нами не встигала), і мобілізуючої роботи. Зазирнемо на третью сторінку, де з бібліографічним оглядом літератури виступила старший бібліограф центральної районної бібліотеки Л.Райська. І хоч цей матеріал відповідно до часу просякнутий марксизмом-ленінізмом і носить відверте атеїстичне спрямування, проте відчувається, що людина в даному разі не полінувалася взяти до рук перо. Чи стала читабельною публікація? Це вже, як то кажуть, окремий абзац. Бо, якщо взяти в цілому, то не тільки номер «Зорі» за 13 липня 1982 р., а й минулі і наступні рясніють заголовками на кшталт «Крила починаю», «Наш внесок», «Підвищити віддачу», «Рівняння на комуніста», «Збільшуються запаси» і т.д. Втім, не будемо критикувати колег. Такий тоді був час, такі вимоги. Всі змушені були літати на крилах доленосних з'їздів. Інакше впадеш — і не піднімешся...

PS. І все таки, ми, журналісти дня сьогоднішнього, вдячні нашим ветеранам Леоніду і Роману Станькам, Марії Моренець і Марії Десяк. Вони у той складний час, впродовж безкоштовних газетярських буднів зуміли прищепити нам творчі папірці, навчили цінувати слово, нелегкий журналістський хліб. Бо він в усі часи був однаковим. Щоправда, в радянський період до газетярів, а відтак до газети «хазяї» ставилися більш уважно. Так, необережне слово чи вислів тоді могли стати останніми у творчій кар'єрі. Але крім батога був ще й пряник — хоч і порівняно невисока, зате стабільна заробітна плата, премії і гонорари. Ніколи не існувало проблем із коштами, необхідними для випуску газети. Та й коштувала вона тоді всього... дві копійки (за пачку сірників платили копійку).

У редакційному колективі налічувалося 14 працівників, із них дев'ять журналістів (для порівняння: нині у штатному розписі редакції 6 працівників, із них три журналісти, а об'єм робіт, враховуючи газетну площу, майже той, що й 25 років тому).

Що ж, як казали древні, все тече, все змінюється. Незмінною лишається лише увага до газети. Вона, незважаючи на ціну і тираж, завжди була потрібною: і владі, і місцевим політикам. Жаль лише, що при всій цій увазі (іноді й надмірній) вони забувають про потреби... самої газети...